

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 17 noiembrie 2017
(OR. en)

14511/17

ENV 953
IND 324
PROCIV 103

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	16 noiembrie 2017
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Subiect:	Raport al Comisiei Raport cu privire la aplicarea în statele membre a Directivei 96/82/CE privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase pentru perioada 2012-2014

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2017) 665 final.

Anexă: COM(2017) 665 final

Bruxelles, 16.11.2017
COM(2017) 665 final

RAPORT AL COMISIEI

Raport cu privire la aplicarea în statele membre a Directivei 96/82/CE privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase pentru perioada 2012-2014

Raport al Comisiei

RAPORT CU PRIVIRE LA APLICAREA ÎN STATELE MEMBRE A DIRECTIVEI 96/82/CE PRIVIND CONTROLUL ASUPRA RISCULUI DE ACCIDENTE MAJORE CARE IMPLICĂ SUBSTANȚE PERICULOASE PENTRU PERIOADA 2012-2014

Cuprins

1. INTRODUCERE.....	2
2. SINTEZA RAPOARTELOR STATELOR MEMBRE	4
2.1. Numărul de amplasamente	4
2.2. Măsurile de gestionare a riscului.....	5
2.2.1. Pregătirea planurilor de urgență externe (PUE)	6
2.2.2. Testarea și revizuirea planurilor de urgență externe.....	7
2.2.3. Furnizarea de informații către public	8
2.3. Inspecțiile	10
3. STATISTICI PRIVIND ACCIDENTELE MAJORE, OBȚINUTE ÎN URMA CONSULTĂRII EMARS.....	13
4. CONCLUZII ȘI CALEA DE URMAT.....	16

1. INTRODUCERE

Accidentele majore care implică substanțe periculoase constituie o amenințare gravă pentru oameni și pentru mediu. În plus, asemenea accidente cauzează pierderi economice substanțiale și perturbă creșterea economică durabilă. În același timp, utilizarea unor cantități mari de substanțe periculoase este inevitabilă în unele sectoare industriale care sunt esențiale pentru o societate industrializată modernă. În scopul de a reduce la minimum riscurile asociate, sunt necesare măsuri pentru a preveni accidentele majore și pentru a asigura un nivel adecvat de pregătire și de reacție în cazul în care, cu toate acestea, astfel de accidente se produc.

Directiva 96/82/CE¹ a Consiliului privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase („Directiva Seveso II”) prevede cadrul relevant privind măsurile de gestionare a riscurilor pentru a preveni accidentele majore și pentru a limita consecințele acestora. Directiva Seveso II a fost înlocuită între timp de Directiva 2012/18/UE² (Directiva Seveso III), care a trebuit să fie transpusă de statele membre până la 31 mai 2015.

În temeiul articolului 19 alineatul (4) din Directiva Seveso II, statele membre prezintă Comisiei un raport trienal privind punerea în aplicare a Directivei Seveso II. Comisia publică un rezumat al acestor informații la intervale de trei ani. Prezentul raport oferă în principal acest rezumat pentru perioada 2012-2014. În plus, înlocuirea Directivei Seveso II cu Directiva Seveso III oferă, de asemenea, o oportunitate nu numai de a evalua cea mai recentă perioadă de raportare, ci și de a lua în considerare progresele generale înregistrate pe parcursul duratei de viață a Directivei Seveso II.

Capitolul 2 al prezentului raport prezintă o sinteză a informațiilor furnizate de statele membre pe baza unui chestionar³, care s-a concentrat pe domeniile problematice identificate anterior. Scopul acestui rezumat este de a evalua nivelul de punere în aplicare și de a identifica orice deficiență care trebuie remediată. Capitolul 3 completează acest rezumat cu datele privind accidentele, obținute în urma unei analize a bazei de date eMARS⁴, gestionată de Biroul privind pericolele de accidente majore din cadrul Centrului Comun de Cercetare al Comisiei Europene, pe baza informațiilor furnizate de statele membre. Concluziile și perspectivele sunt prezentate în capitolul 4.

La fel ca în cazul evaluărilor anterioare, Comisia a contractat un furnizor extern de servicii pentru a analiza rapoartele furnizate de statele membre, precum și alte date relevante. Studiul realizat de contractant este disponibil pe EU Bookshop⁵ și oferă o analiză detaliată a informațiilor raportate, inclusiv o analiză pentru fiecare stat membru, precum și alte informații disponibile.

Contribuțiile integrale ale celor 28 de state membre și contribuția voluntară din partea Norvegiei, precum și chestionarul, rapoartele anterioare pentru perioadele 2000-2002⁶, 2003-2005⁷, 2006-2008⁸ și 2009-2011⁹ pot fi consultate online pe site-ul web CIRCABC¹⁰.

¹ Directiva 96/82/CE, JO L 10, 14.1.1997, p. 13; modificată prin Directiva 2003/105/CE, JO L 345, 31.12.2003, p. 97.

² Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE) (JO L 197, 24.7.2012, p. 1).

³ Documentul C(2011) 4598 final, Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 30.6.2011

⁴ Sistemul de raportare a accidentelor majore (Major Accident Reporting System) (<https://emars.jrc.ec.europa.eu>).

⁵ <http://publications.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/26c9aa63-523e-11e7-a5ca-01aa75ed71a1>

⁶ Documentul C(2004)3335.

⁷ Documentul C(2007)3842

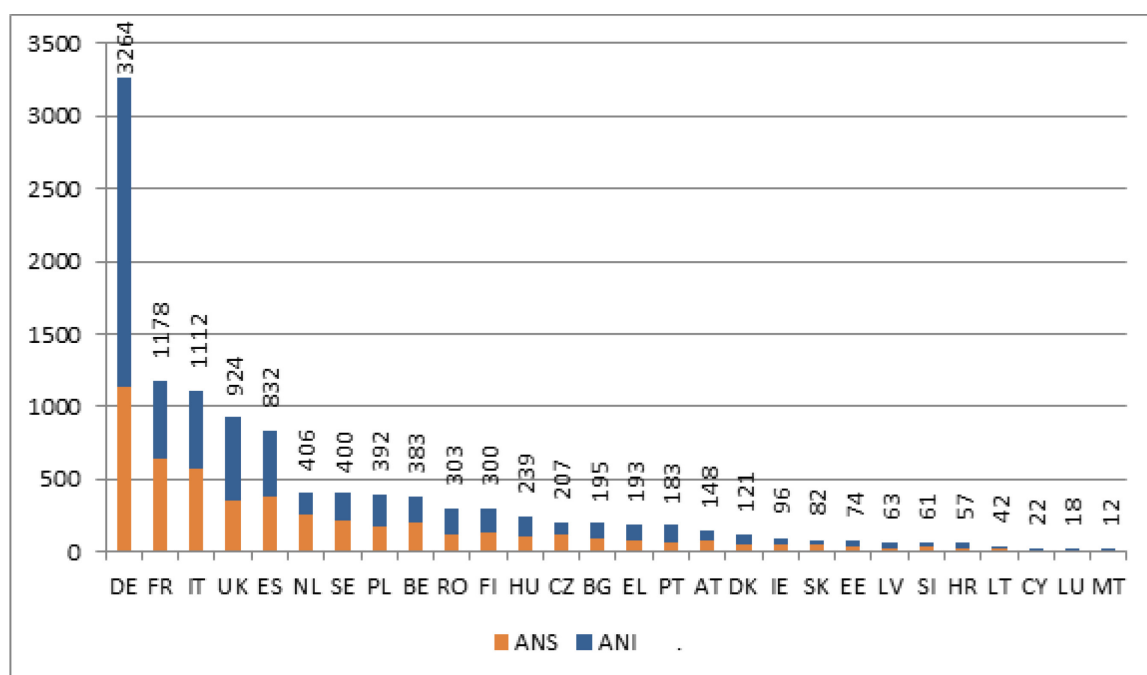
2. SINTEZA RAPOARTELOR STATELOR MEMBRE

Toate cele 28 de state membre au transmis rapoartele lor trienale către Comisia Europeană.

2.1. Numărul de amplasamente¹¹

Statele membre au raportat un număr total de 11 297 de amplasamente care intră sub incidența Directivei Seveso II. Acesta reprezintă o creștere netă cu 983 de amplasamente față de 2011 (10 314 amplasamente), dintre care cele mai multe sunt amplasamente de nivel inferior (ANI) (756) și restul sunt amplasamente de nivel superior (ANS) (227). Deși aproape toate statele membre au raportat o creștere, o mare parte din această creștere a avut loc în Germania (+859 de amplasamente). Datele disponibile nu permit înțelegerea motivelor pentru care s-a înregistrat această creștere (motivele posibile ar putea fi, de exemplu, expansiunea economică, o mai bună punere în aplicare sau o clasificare mai strictă a substanțelor periculoase).

Graficul 1: Numărul de amplasamente Seveso în 2014

⁸ Documentul C(2010) 5422 final.

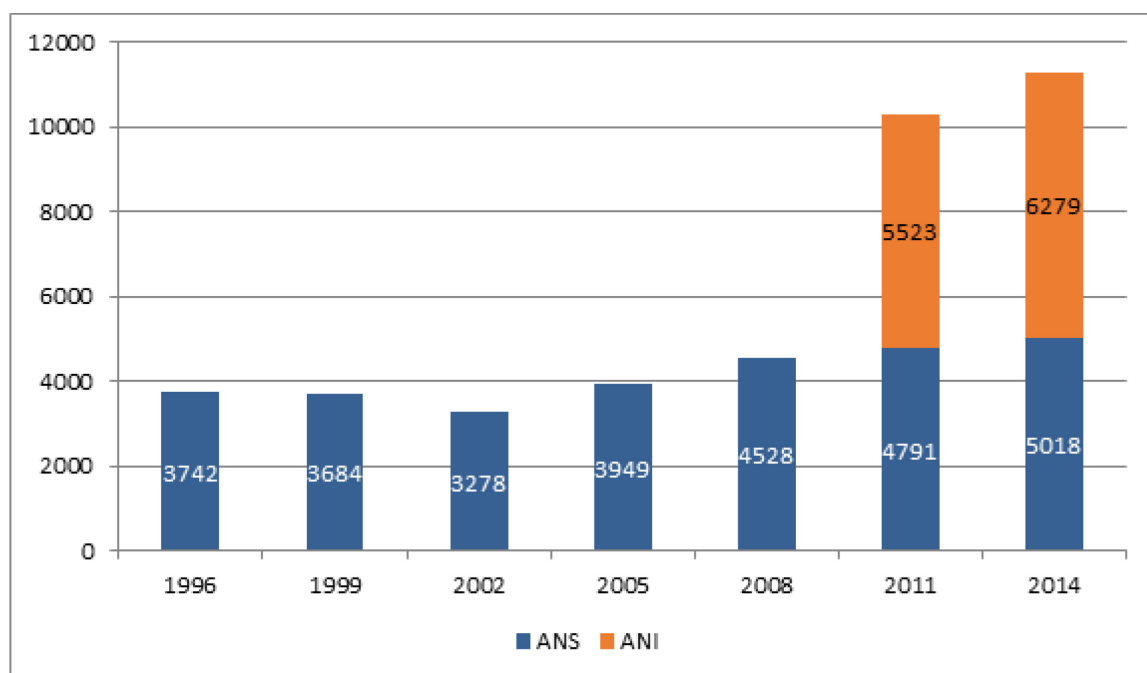
⁹ Documentul C(2013) 4035 final.

¹⁰ <https://circabc.europa.eu/w/browse/4cc9ca17-0920-4d8a-8796-6ffa170612b7>

¹¹ Pe baza rapoartelor statelor membre.

Astfel cum reiese din graficul 2, poate fi observată o creștere lentă, dar constantă a numărului de amplasamente vizate de directivă. Aceasta trebuie interpretată în contextul celor trei runde de extindere pe parcursul acestei perioade (2004, 2007 și 2013), al sporirii continue a cunoștințelor privind substanțele periculoase, al creșterii economice și al îmbunătățirii punerii în aplicare. Datele privind amplasamentele de nivel inferior au fost raportate numai în perioada de raportare 2009-2011.

Graficul 2: Evoluția numărului de amplasamente raportate¹²

Dintre cele 48 de activități utilizate pentru a clasifica amplasamentele Seveso, patru activități reprezintă aproape 40 % din amplasamente:

- (1) substanțele chimice generale (763 de amplasamente = 12,3 %)
- (2) depozitarea combustibilului (650 de amplasamente = 10,5 %)
- (3) comerțul cu ridicata și cu amănuntul (553 de amplasamente = 8,9 %);
- (4) producerea, îmbutelierea și distribuția în vrac a GPL (465 de amplasamente = 7,5 %)

¹² Datele privind 1996 și 1999 nu sunt pe deplin comparabile din cauza definițiilor diferite privind amplasamentele și instalațiile. Există posibilitatea ca mai multe instalații din același amplasament să fi fost raportate individual, ceea ce explică aparenta scădere în 2002.

2.2. Măsurile de gestionare a riscului

Pregătirea rapoartelor de securitate (care include efectuarea unei evaluări a riscurilor), planurile de urgență pentru amplasamentele de nivel superior, precum și măsurile de informare a publicului și a entităților care efectuează inspecțiile sunt piloni esențiali ai prevenirii și pregătirii pentru accidente majore.

Evaluările anterioare privind aplicarea Directivei Seveso II nu au evidențiat deficiențe sistematice ale operatorilor în pregătirea rapoartelor de securitate și a planurilor de urgență interne. Prin urmare, acest aspect nu mai făcut parte din chestionar în perioada de raportare 2011-2014.

Directiva Seveso II impune o serie de obligații autorităților competente, dintre care cele mai importante sunt examinarea rapoartelor privind siguranța și comunicarea concluziilor lor către operator, elaborarea planurilor de urgență externe (PUE), asigurarea faptului că publicul susceptibil de a fi afectat de astfel de accidente este informat cu privire la măsurile de siguranță, efectuarea de inspecții, identificarea grupurilor de amplasamente în care ar putea exista efecte de domino și luarea în calcul a implicațiilor riscurilor de accidente majore asupra amenajării teritoriului.

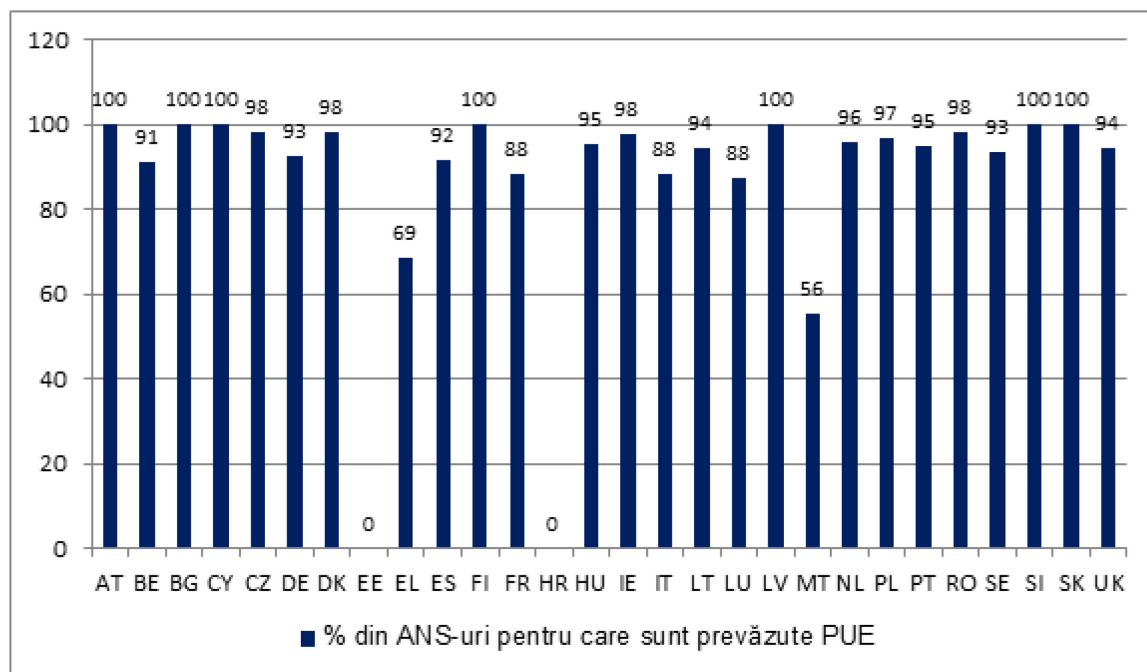
2.2.1. Pregătirea planurilor de urgență externe (PUE)

Planurile de urgență trebuie fie elaborate de către autorități pentru amplasamentele de nivel superior. Aceste planuri sunt importante pentru a permite o reacție rapidă și coordonată la accidente majore și îndeplinesc un rol esențial în reducerea la minimum a efectelor acestor accidente.

Majoritatea statelor membre au realizat progrese importante în cursul ultimelor perioade de raportare în ceea ce privește asigurarea faptului că planurile de urgență externe sunt elaborate, însă, în medie, nu s-au înregistrat progrese suplimentare în comparație cu ultima perioadă de raportare. Până la sfârșitul perioadei de raportare, 407¹³ amplasamente de nivel superior nu făceau obiectul unui plan de urgență extern, ceea ce reprezintă 8 % din totalul amplasamentelor de nivel superior în cadrul UE (2010: 7 %).

¹³ Aceste date exclud cele 187 de amplasamente pentru care autoritățile competente au decis că nu este necesar un plan de urgență extern, în conformitate cu articolul 11 alineatul (6) din Directiva Seveso II.

Graficul 3: Amplasamente de nivel superior pentru care sunt prevăzute planuri de urgență externe

Pot exista motive întemeiate pentru care nu este disponibil un plan de urgență extern, de exemplu în cazul noilor amplasamente sau atunci când au avut loc schimbări majore cu puțin timp înainte de încheierea perioadei de raportare. Cu toate acestea, mai multe state membre au raportat un procent excepțional de ridicat de amplasamente (și anume, peste media de 8 %) care nu au prevăzute planuri de urgență externe.

În situațiile în care a existat un număr scăzut de planuri de urgență externe, motivele variază în mod semnificativ. Un stat membru a indicat că 6 dintre autoritățile sale regionale nu au adoptat planuri de urgență externe. Cu toate acestea, nu s-a furnizat nicio indicație cu privire la câte dintre cele 25 de amplasamente ale sale erau afectate de absența planurilor de urgență externe și, prin urmare, nu a putut fi realizată o cuantificare. Un alt stat membru a indicat că a fost elaborat un singur plan de urgență extern pentru întreaga țară, care nu era specific sitului și, din informațiile furnizate, nu este clar modul în care acesta a fost testat. Pe parcursul monitorizării de către Comisie, respectivul stat membru a declarat că situația s-a modificat între timp, planuri de urgență externe individuale fiind elaborate și examinate după 2014.

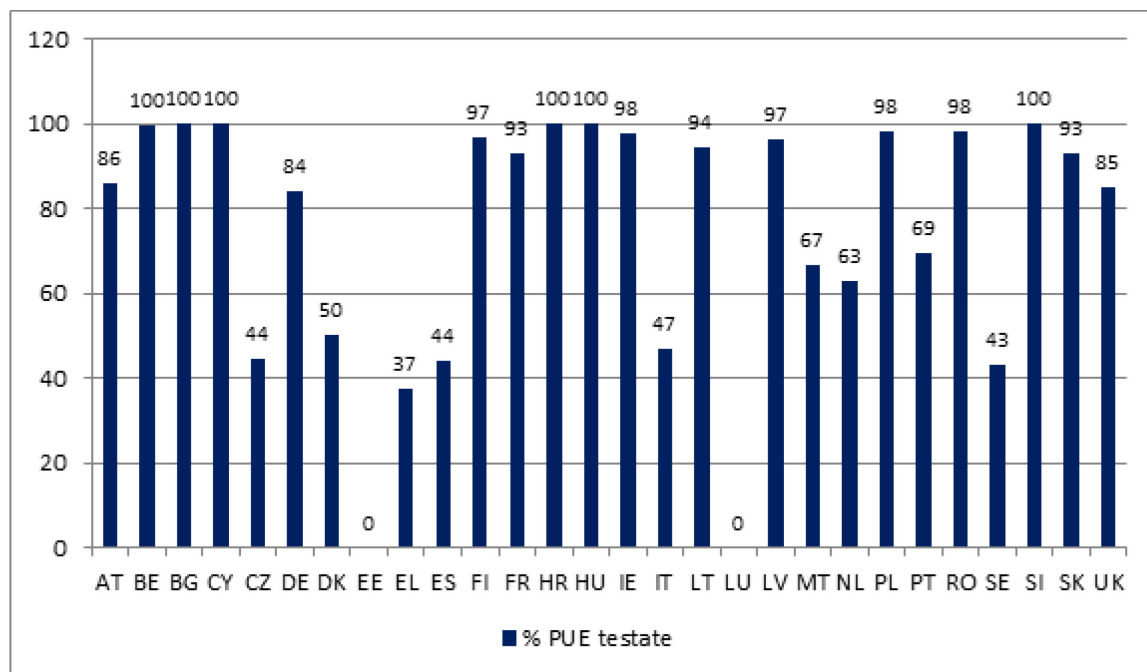
2.2.2. Testarea și revizuirea planurilor de urgență externe

Planurile de urgență trebuie revizuite și testate la un interval de cel mult trei ani. Un plan de urgență extern neactualizat sau netestat ar putea avea consecințe fatale în cazul unei situații de urgență.

În general, majoritatea statelor membre au înregistrat unele progrese pe parcursul ultimelor perioade de raportare în ceea ce privește asigurarea faptului că planurile de urgență externe sunt testate, însă, deși există fluctuații uriașe, în medie nu s-au înregistrat progrese remarcabile în comparație cu perioada de raportare anterioară. În perioada de raportare 2006-2008, 60 % din planurile de nivel superior au fost revizuite și testate. În perioada de raportare 2009-2011, acest procent a crescut la 73 % și a atins 75 % până la sfârșitul anului 2014. Acest lucru pare să indice faptul că statele membre sunt din ce în ce

mai eficiente în ceea ce privește testarea planurilor de urgență externe, însă au încă un drum lung de parcurs pentru atingerea obiectivului de 100 %.

Graficul 4: Planurile de urgență externe testate în perioada 2012-2014¹⁴

Mai multe state membre au raportat un procent excepțional de ridicat de planuri de urgență externe care nu sunt testate, în timp ce unele state membre au reușit să testeze majoritatea planurilor de urgență externe sau cel puțin au îmbunătățit în mod semnificativ rata lor, iar mai multe state membre au realizat progrese nesemnificative.

Motivele raportate pentru lipsa de testare a planurilor de urgență externe pot fi întemeiate, însă acestea au variat în mod semnificativ. Un singur stat membru a raportat că planurile de urgență externe nu au putut fi testate deoarece personalul care activează în cadrul majorității serviciilor de urgență este format din voluntari, iar acest fapt ar face dificilă organizarea testărilor. Un alt stat membru a indicat că va avea un singur plan de urgență extern care nu este specific sitului pentru întreaga țară, însă din informațiile furnizate nu este clar modul în care acesta a fost testat. Mai multe state membre nu au furnizat justificări suplimentare, în timp ce altele au precizat că situația se află sub investigație. În final, unele state membre au raportat că amplasamentele erau noi sau aveau un statut modificat abia recent sau că a avut loc o actualizare și, prin urmare, nu a fost posibilă testarea în perioada de raportare.

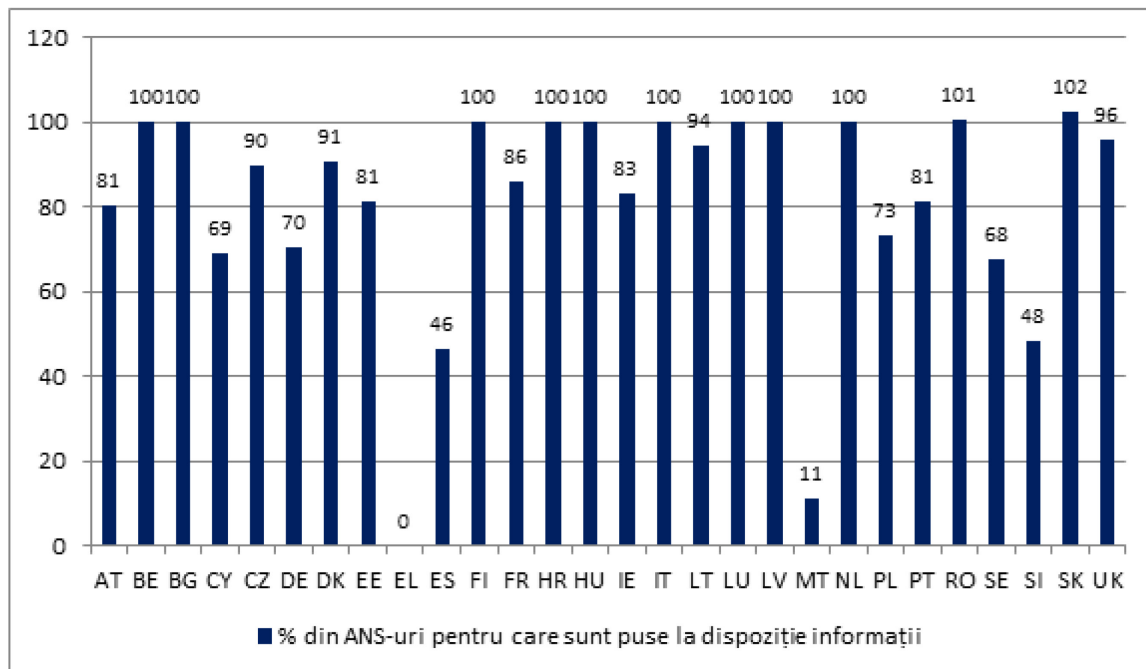
2.2.3. Furnizarea de informații către public

Informațiile privind măsurile de siguranță și comportamentul care trebuie adoptat în cazul unui accident trebuie furnizate periodic persoanelor susceptibile de a fi afectate de un accident major, fără ca acestea să fie nevoite să solicite astfel de informații. Directiva nu oferă precizări cu privire la persoana responsabilă de furnizarea acestor informații și la modul în care acestea sunt furnizate. Perioada maximă pentru repetarea transmiterii

¹⁴ Aceste date exclud cele 187 de amplasamente pentru care autoritățile competente au decis că nu este necesar un plan de urgență extern, în conformitate cu articolul 11 alineatul (6) din Directiva Seveso II.

acestor informații publicului este de cinci ani (și anume, cu doi ani mai lungă decât perioada de raportare). Prin urmare, absența furnizării acestor informații pe parcursul perioadei de raportare nu sugerează în mod automat că a existat o nerespectare a cerințelor.

Graficul 5: Informațiile puse la dispoziție pentru amplasamentele de nivel superior în perioada 2012-2014¹⁵,

În medie, 81 % din amplasamentele de nivel superior aveau informații puse la dispoziție, iar zece state membre au raportat că informațiile au fost puse la dispoziție pe parcursul perioadei de raportare pentru toate amplasamentele de nivel superior. Aceasta reprezintă o scădere față de nivelul de 87 % existent în perioada de raportare anterioară, însă, astfel cum se subliniază mai sus, acest lucru nu permite să se concluzioneze că a existat o nerespectare a cerințelor.

Majoritatea statelor membre au raportat că informațiile sunt furnizate sub formă de pliante și că, în plus, se utilizează alte mijloace de comunicare (de exemplu, site-uri internet, reuniuni publice). Cinci state membre au raportat că informațiile sunt disponibile numai online, însă există posibilitatea ca acestea să nu ajungă la toate persoanele care ar putea fi afectate. În timp ce unele dintre respectivele state membre pun la dispoziție aceste informații, de asemenea, la cerere, autorităților competente sau la sediul operatorului, acest lucru nu ar fi în concordanță cu principiul conform căruia informațiile trebuie furnizate fără a fi solicitate. De asemenea, este de remarcat faptul că, în caz de accident, un număr tot mai mare de state membre utilizează soluții mobile, cum ar fi aplicații de avertizare, SMS sau platforme de comunicare socială, pentru a alerta toate persoanele din zona afectată și a indica comportamentul de siguranță care trebuie adoptat.

¹⁵ Anumite valori sunt peste 100 % din cauza unor variații ale numărului de amplasamente pe parcursul perioadei de raportare.

Motivele raportate pentru nefurnizarea informațiilor au variat semnificativ, de exemplu lipsa informațiilor disponibile, informațiile au fost furnizate înainte de perioada de raportare curentă și nu a fost necesară o actualizare a acestora, unele amplasamente erau noi sau au devenit amplasamente de nivel superior abia spre sfârșitul perioadei de raportare și informațiile erau în curs de pregătire. Unele state membre au comunicat că dețin amplasamente care nu ar prezenta riscuri în exteriorul amplasamentului. Mai multe state membre au precizat că au luat cunoștință de situație în urma raportării și că situația va fi examinată mai îndeaproape.

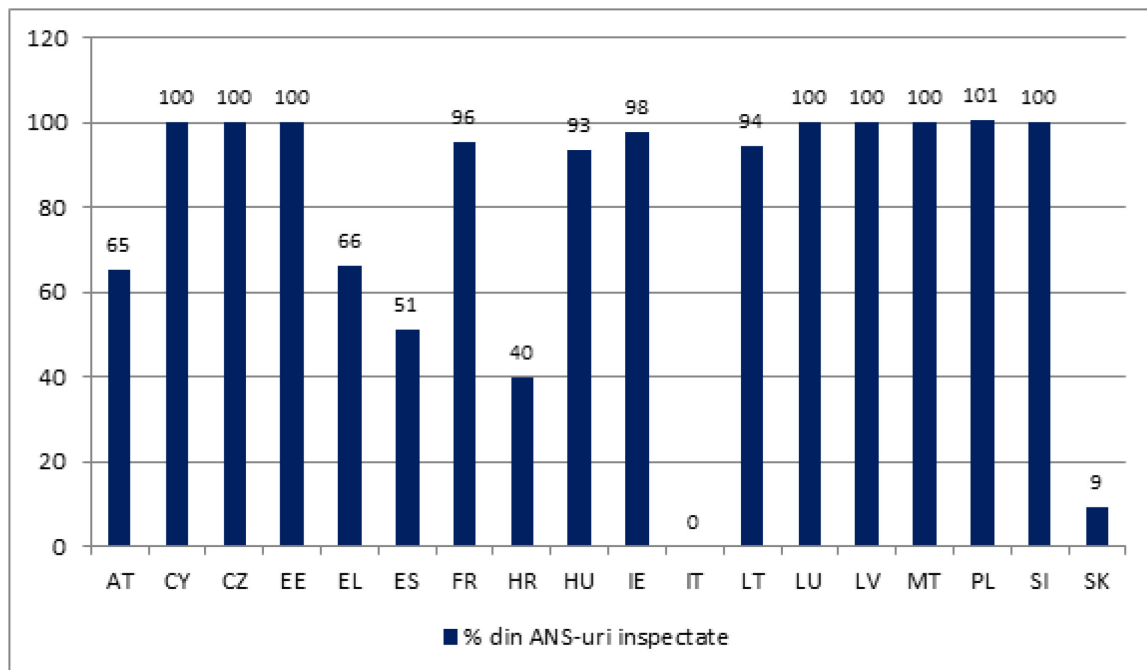
2.3. Inspecțiile

Directiva Seveso II impune statelor membre să instituie un sistem de inspecție și un program de inspecții pentru toate amplasamentele. Amplasamentele de nivel superior sunt inspectate o dată la douăsprezece luni, cu excepția cazului în care este utilizat un sistem bazat pe o evaluare sistematică. 10 state membre au raportat că este aplicat un astfel de sistem.

Graficul 6 prezintă situația statelor membre care nu dispun de o evaluare sistematică¹⁶, și anume în cazul în care amplasamentele de nivel superior necesită, în consecință, să fie inspectate anual. În timp ce 12 dintre cele 18 state membre vizate ating sau sunt aproape să atingă acest obiectiv, există deficiențe semnificative în unele state membre. Aceste deficiențe sunt explicate prin: constrângeri bugetare sau organizaționale, lipsa de informații relevante din partea autorităților competente regionale, aplicarea unui sistem mixt în cadrul căruia amplasamentele ar putea, în principiu, să facă obiectul unor inspecții anuale (prin urmare, includerea în graficul 6), însă autoritățile pot reduce această frecvență la o inspecție o dată la 18 luni.

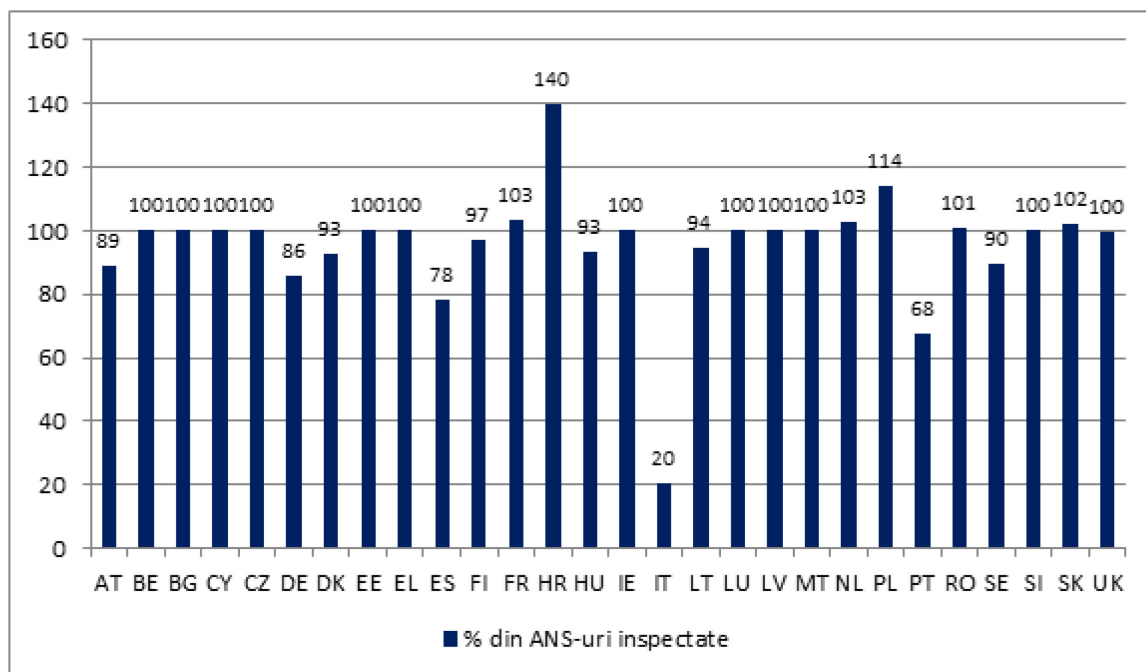
¹⁶ Unele state membre au raportat sisteme mixte, de exemplu în funcție de abordarea la nivel regional. În sensul prezentului raport, pentru respectivele state membre s-a considerat că se aplică evaluarea sistematică.

Graficul 6: Inspecția anuală a amplasamentelor de nivel superior în perioada 2012-2014 în statele membre care nu dispun de o evaluare sistematică¹⁵

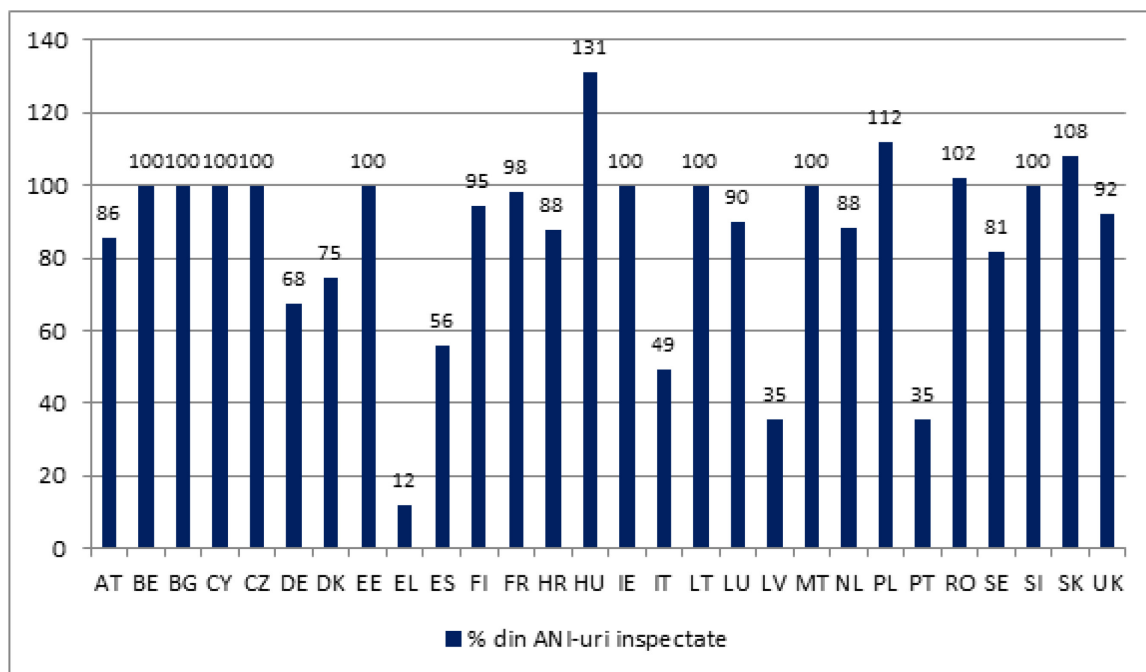
Astfel cum reiese din Graficul 7, în general, 86 % din amplasamentele de nivel superior au fost inspectate cel puțin o dată pe parcursul perioadei de raportare. În timp ce graficul 6 indică faptul că unele state membre par a întâmpina dificultăți în atingerea obiectivului anual, graficul 7, care include, de asemenea, statele membre care aplică un sistem de evaluare sistematică, sugerează că amplasamentele de nivel superior sunt inspectate cel puțin la intervale regulate în majoritatea statelor membre. În plus, aceasta reprezintă o îmbunătățire în comparație cu perioadele de raportare anterioare (2006-2008: 66 %, 2009-2011: 65 %).

Graficul 7: Amplasamentele de nivel superior inspectate cel puțin o dată în perioada 2012-2014¹⁵,

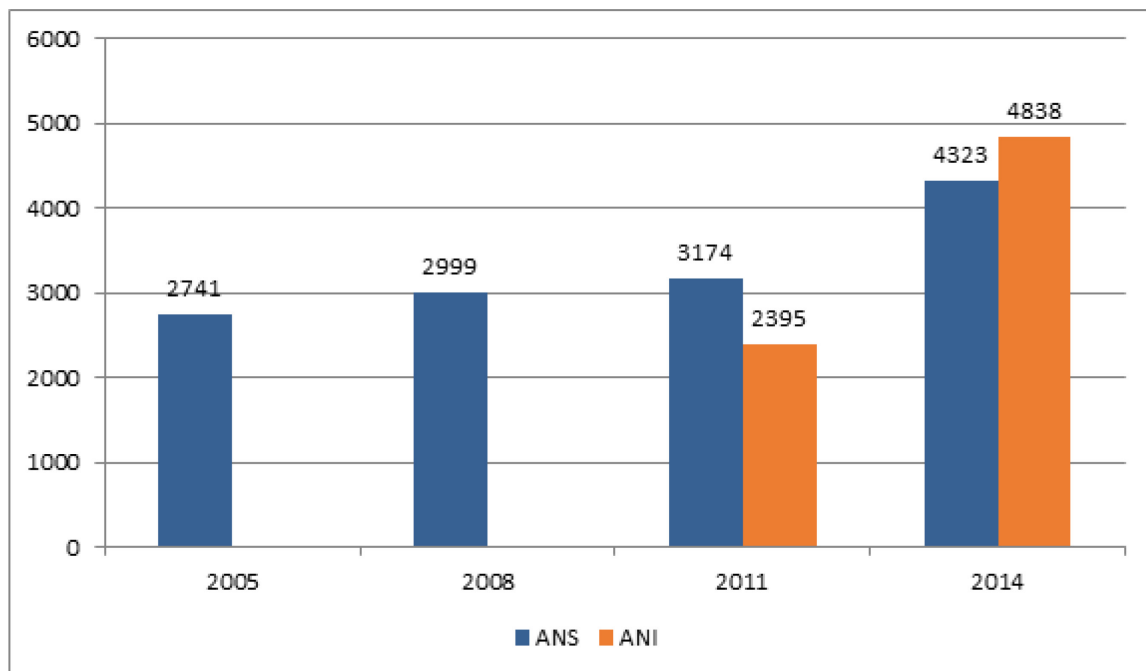
Pentru inspecția amplasamentelor de nivel inferior, Directiva Seveso II nu include nicio cerință privind frecvența efectuării inspecțiilor. Toate statele membre au raportat că inspectează, de asemenea, amplasamentele de nivel inferior pe parcursul perioadei de raportare. Cu toate acestea, rata generală a inspecțiilor de 77 % este mai mică decât rata pentru amplasamentele de nivel superior. Statele membre nu au motivat ratele scăzute de inspecție în cazul amplasamentelor de nivel inferior, dar se poate presupune că acestea sunt similare celor pentru amplasamentele de nivel superior. În ceea ce privește aspectele pozitive, aceasta reprezintă o îmbunătățire semnificativă în comparație cu rata de 42 % a amplasamentelor inspectate pe parcursul perioadei anterioare de raportare 2009-2011.

Graficul 8: Amplasamentele de nivel inferior inspectate cel puțin o dată în perioada 2012-2014¹⁵

Deși s-au realizat progrese remarcabile în comparație cu perioadele de raportare anterioare, iar numărul de inspecții este în creștere (graficul 9), situația privind inspecțiile nu este încă pe deplin satisfăcătoare în mai multe state membre. Cu toate acestea, se presupune că rata observată a respectării normelor de către amplasamente a cerințelor din Directiva Seveso II este, în parte, un rezultat al regimului de inspecție riguros impus prin directivă.

Graficul 9: Evoluția numărului de inspecții raportate

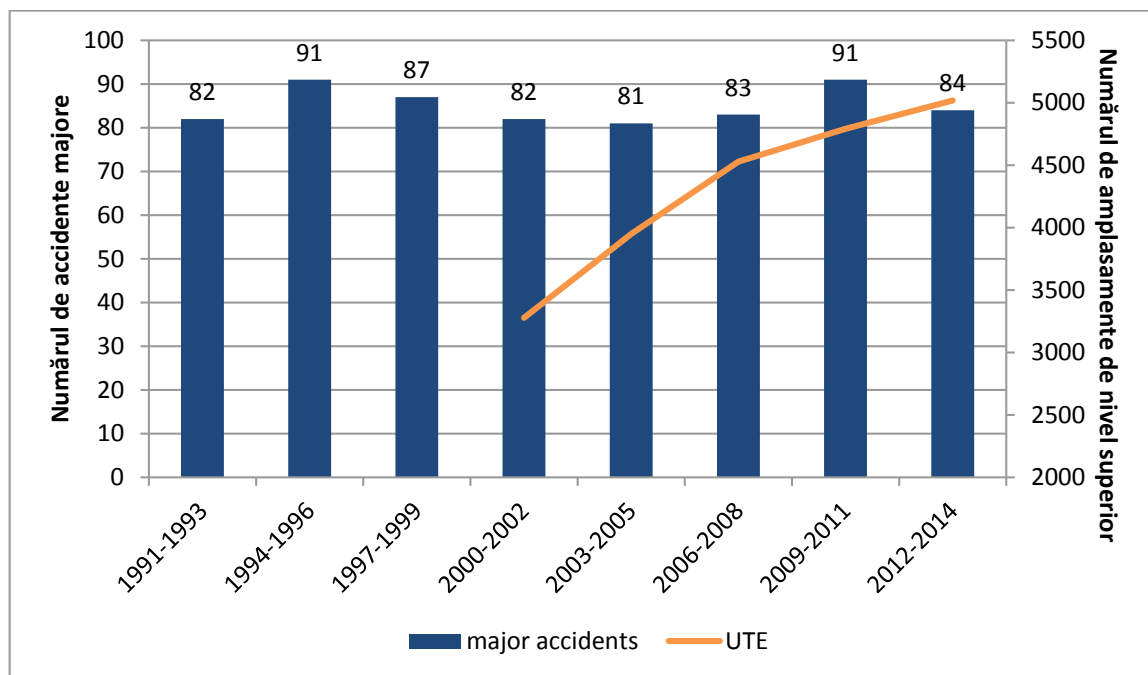
În scopul de a îmbunătăți și mai mult situația, au fost introduse cerințe de inspecție mai clare, Directiva Seveso III stabilind, printre altele, o perioadă de timp, de asemenea, pentru amplasamentele de nivel inferior (cel puțin o dată la trei ani), clarificând dispozițiile privind planurile de inspecție și evaluările sistematice, precum și o obligație pentru inspecțiile neprogramate, de exemplu în urma unor plângeri grave sau incidente evitate la limită¹⁷.

3. STATISTICI PRIVIND ACCIDENTELE MAJORE, OBȚINUTE ÎN URMA CONSULTĂRII EMARS

Numărul accidentelor majore constituie unul dintre indicatorii-cheie pentru măsurarea performanței Directivei Seveso II și a obiectivului acesteia de a preveni accidentele. Cu toate acestea, cifra în sine nu este semnificativă, întrucât trebuie luat în considerare faptul că și alți factori pot influența evaluarea, cum ar fi creșterea numărului de amplasamente sau impactul accidentelor (asupra sănătății, mediului și economiei). În special pentru acesta din urmă, există puține date disponibile, ceea ce limitează posibilitatea de a evalua situația. În final, numărul relativ scăzut de accidente comparabile, cu situații și impacturi similare, nu permit formularea de concluzii solide.

¹⁷ Incidentele evitate la limită sunt, de exemplu, incidente grave legate de siguranță relevante care nu au condus la producerea unui accident deoarece, în cele din urmă, situația a fost ținută sub control.

Graficul 10: Numărul de accidente majore care întrunesc cel puțin unul dintre criteriile din anexa VI în perioada 2000-2014¹⁸

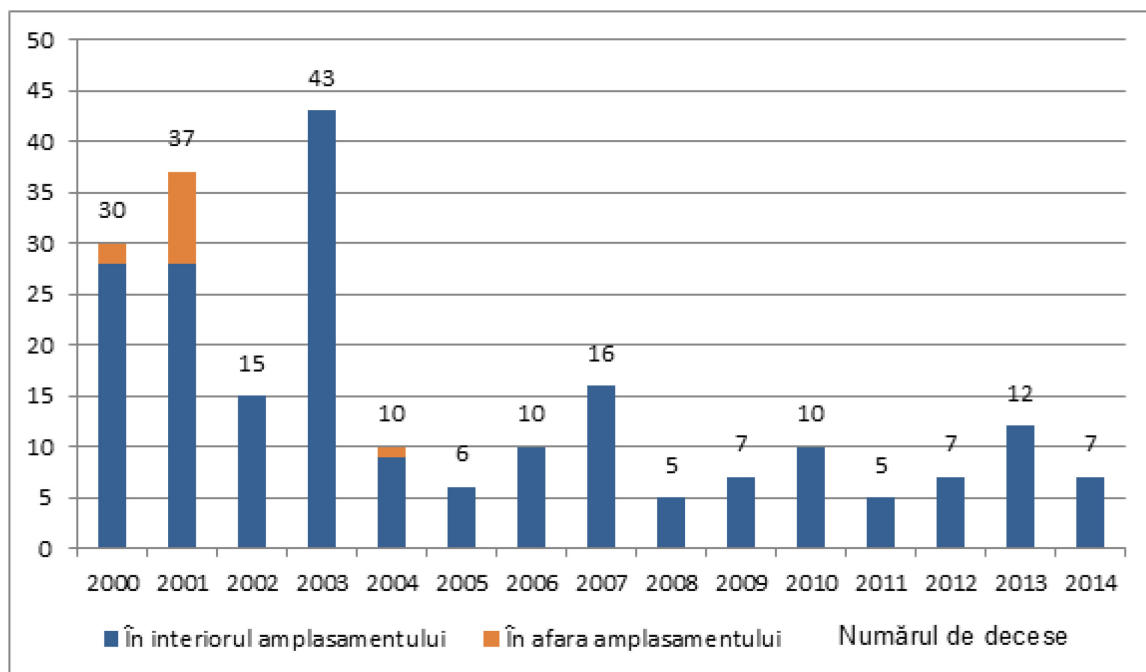

Între 2000 și 2014, 490 de accidente au fost raportate către baza de date eMARS. Dintre acestea, 421 au fost accidente majore care întrunesc cel puțin unul dintre criteriile din anexa VI¹⁹ la Directiva Seveso II. Aceasta înseamnă că, în medie, există 30 de accidente majore pe an. Aproximativ 70 % din accidentele majore au avut loc în amplasamente de nivel superior. Astfel cum se poate observa în Graficul 10, în ansamblu, numărul de accidente importante rămâne relativ stabil în pofida creșterii numărului de amplasamente care fac obiectul Directivei Seveso II. În plus, graficul 11 sugerează că numărul de decese a scăzut începând cu 2000, ceea ce ar putea indica faptul că este posibil să existe o reducere a impactului accidentelor. În special, este încurajator faptul că nu a fost raportat niciun deces în exteriorul amplasamentului după 2004.

¹⁸ Acest grafic indică numai numărul de amplasamente de nivel superior, întrucât numărul de amplasamente de nivel inferior este disponibil numai pentru perioada de raportare 2009-2011, astfel cum s-a explicat anterior în prezentul raport. Cu toate acestea, se poate presupune că includerea amplasamentelor de nivel inferior nu ar schimba, de fapt, imaginea de ansamblu, întrucât creșterea numărului de amplasamente de nivel inferior și de amplasamente de nivel superior este, în mare parte, similară de-a lungul anilor. Datele fiabile din punct de vedere statistic privind accidentele nu sunt disponibile înainte de 1991.

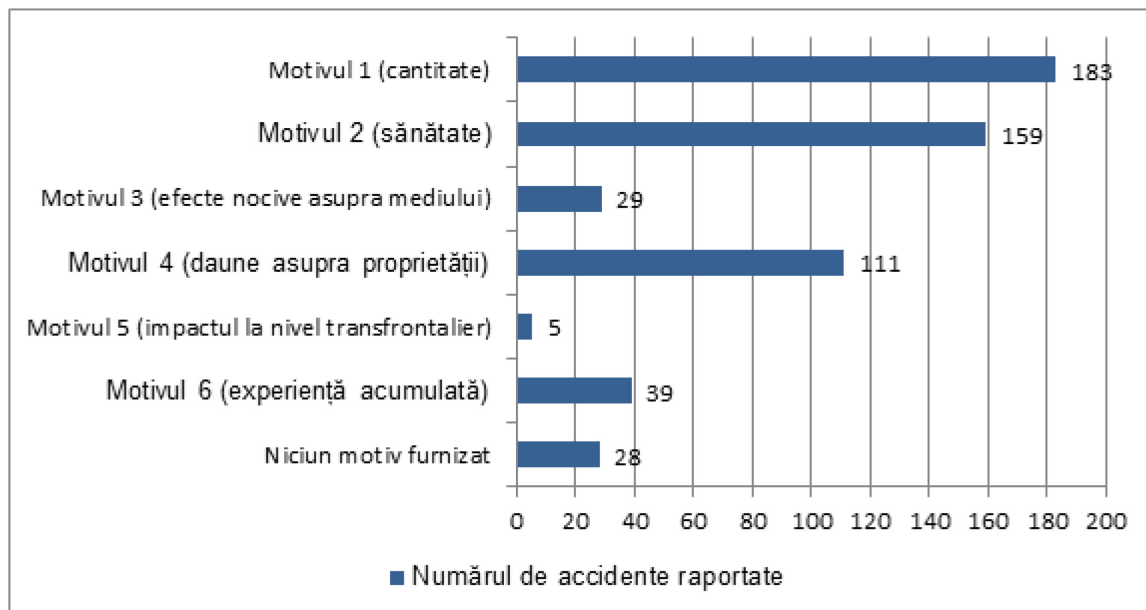
¹⁹ Pentru simplificarea redactării, în sensul prezentului capitol, termenul „accident major” se referă la cele 421 de accidente care au fost raportate ca întrunind cel puțin unul dintre criteriile din anexa VI. Pentru celelalte accidente raportate, nu este posibil să se stabilească cu ușurință dacă acestea constituie accidente majore sau alte tipuri de accidente care au fost raportate în mod voluntar, de exemplu în scopul acumulării de cunoștințe.

Graficul 11: Numărul de decese în interiorul amplasamentului și în afara amplasamentului în perioada 2000-2014

Motivele pentru raportarea accidentelor majore nu s-au modificat foarte mult de-a lungul anilor. Dintre fenomenele periculoase implicate în accidentele raportate, eliberările de substanțe toxice par a fi cele mai frecvente. Acestea sunt corelate cu faptul că majoritatea accidentelor implică substanțe toxice și/sau inflamabile. Luând, de asemenea, în considerare numărul de amplasamente, datele colectate arată că sectorul rafinării petrolului și sectorul petrochimic sunt cele mai predispuse la accidente majore.

Graficul 12: Motive pentru raportarea accidentelor majore în eMARS pentru perioada 2000-2014^{20, 21}

Baza de date eMARS include informații limitate cu privire la consecințele socio-economice (de exemplu, bunuri pierdute, efecte nocive asupra mediului, pierderea locului de muncă, pierderea de imagine, impactul pe termen lung asupra zonelor învecinate). Numai 124 dintre cele 490 de accidente raportate includ astfel de date într-o anumită măsură. În general, aceasta este limitată la impactul imediat (de exemplu, pierderi asigurate) și nu ia în considerare efectele pe termen lung (de exemplu, pierderea locului de muncă, efectele nocive asupra mediului). Mai multe informații substanțiale cu privire la consecințele socioeconomice sunt disponibile publicului numai pentru un număr mic de accidente majore excepționale. Consiliul executiv pentru sănătate și siguranță al Regatului Unit a elaborat o metodologie pentru modelarea consecințelor economice pentru anumite impacturi ale unui accident major²². Deși metodologia respectivă exclude anumite impacturi importante (inclusiv efectele nocive asupra mediului), aplicarea acestei abordări la nivelul Uniunii Europene sugerează un impact anual de ordinul a câteva miliarde de euro. În timp ce o mai bună cunoaștere a consecințelor socio-economice ar fi utilă pentru a înțelege mai bine impactul și beneficiile cadrului legislativ, colectarea de astfel de informații într-un mod mai sistematic ar constitui un efort semnificativ.

²⁰ Suma motivelor este mai mare decât numărul total de accidente raportate deoarece un accident poate avea mai multe motive.

²¹ Criteriile care stau la baza motivelor pot fi rezumate după cum urmează:

- Motivul 1: Substanțele implicate: peste 5 % din cantitatea prevăzută în coloana 3 din anexa I
- Motivul 2: Vătămarea persoanelor: ≥ 1 deces, ≥ 6 persoane rănite care necesită spitalizare etc.;
- Motivul 3: Efecte nocive imediate asupra mediului (în conformitate cu anexa VI)
- Motivul 4: Daune asupra proprietății: în interiorul amplasamentului > 2 milioane EUR, în afara amplasamentului > 0,5 milioane EUR;
- Motivul 5: Daune transfrontaliere: accidente transfrontaliere;
- Motivul 6: Relevanță pentru experiența acumulată

²² <http://www.hse.gov.uk/research/rrhtm/rr1055.htm>

4. CONCLUZII ȘI CALEA DE URMAT

Având în vedere rata foarte ridicată de industrializare din Uniunea Europeană, Directiva Seveso II a contribuit la scăderea frecvenței accidentelor majore. Aceasta este considerată la scară largă ca fiind un punct de referință pentru politica în materie de accidente industriale și reprezintă un model pentru legislația mai multor țări la nivel mondial.

Analiza de mai sus confirmă faptul că Directiva Seveso II funcționează în mod corespunzător. Punerea în aplicare a Directivei Seveso II și asigurarea respectării acesteia au fost îmbunătățite în continuare în majoritatea domeniilor și, în mod special, operatorii din industrie se conformează în mare măsură cu cerințele referitoare la rapoartele privind siguranța și la planurile de urgență interne. Cu toate acestea, astfel cum s-a observat deja pentru perioadele de raportare anterioare, încă sunt necesare eforturi în unele domenii într-un număr mic de state membre. Acestea se referă, în special, la elaborarea și testarea planurilor de urgență externe, furnizarea de informații către public și inspecții. Totuși, deși este posibil ca aceste deficiențe să fi sporit riscul, nu există nicio dovadă că acestea au condus deja la o rată mai mare de accidente majore în statele membre respective.

În pofida creșterii numărului de amplasamente care fac obiectul Directivei Seveso II, în ansamblu, numărul anual de accidente majore a rămas stabil, la aproximativ 30 de accidente majore pe an, și există indicii că impactul lor este în scădere.

Constatările care vizează perioada de raportare anterioară au fost luate în considerare de către Comisie în cadrul revizuirii Directivei Seveso II, care a condus la adoptarea Directivei Seveso III. Noua directivă îmbunătățește dreptul publicului de a fi informat în mod corespunzător, extinzând aplicabilitatea anumitor dispoziții, de asemenea, la amplasamentele de nivel inferior. Aceasta include norme detaliate menite să garanteze o consultare adecvată a publicului cu privire la proiecte individuale și introduce dispoziții mai stricte privind inspecțiile. Prin urmare, se preconizează că respectarea Directivei Seveso III va contribui la îmbunătățirile necesare evidențiate în prezentul raport.

Comisia va monitoriza îndeaproape progresele înregistrate cu privire la aceste aspecte și va continua să asiste statele membre în procesul de îmbunătățire a nivelului lor de performanță, prin diverse activități de sprijin și prin acțiuni de asigurare a respectării legislației, după caz.

De asemenea, Comisia va continua să lucreze la simplificarea procesului de raportare, reducând astfel sarcina administrativă și îmbunătățind, în același timp, relevanța și calitatea datelor extrase din rapoarte. Pentru a atinge acest obiectiv, sistemele de monitorizare vor fi revizuite, de asemenea, cu scopul de a elabora indicatori care să permită o mai bună monitorizare a punerii în aplicare și o mai bună evaluare a funcționării Directivei Seveso III.